

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.2.5 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία Β΄ Γυμνασίου

Θεματική ενότητα:
Ομήρου, «Ιλιάδα»: I 225-431

Τίτλος:
«Η πρεσβεία»

Συγγραφή: ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ-ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΠΙΤΖΕΛΕΡΗ

Εφαρμογή: ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ-ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΠΙΤΖΕΛΕΡΗ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας αρχαίας ελληνικής γλώσσας δευτεροβάθμιας: Λάμπρος Πόλκας, Κοσμάς Τουλούμης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Η πρεσβεία

Εφαρμογή σεναρίου

Παναγιώτα-Κυριακή Μπιτζελέρη

Δημιουργία σεναρίου

Παναγιώτα-Κυριακή Μπιτζελέρη

Διδακτικό αντικείμενο

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία

Τάξη

Β΄ Γυμνασίου

Χρονολογία

Από 19-2-2015 έως 25-2-2015

Σχολική μονάδα

Γυμνάσιο Κολλεγίου Ψυχικού

Διδακτική / θεματική ενότητα

Ομήρου, «Ιλιάδα», Ι 225-431 «Ο λόγος του Οδυσσέα και ο αντίλογος του Αχιλλέα».

Διαθεματικό

Όχι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

-

Χρονική διάρκεια

7 διδακτικές ώρες

Χώρος

Ι. Φυσικός χώρος:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής.

II. Εικονικός χώρος: ιστολόγιο/ ιστοσελίδα τάξης.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για την εφαρμογή του παρόντος σεναρίου, όπως αναφέρει ο συντάκτης, κρίνεται απαραίτητο μαθητές και διδάσκων να είναι εξοικειωμένοι με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο και τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές (εφαρμογές γραφείου, διαδίκτυο). Κάποιοι μαθητές, επίσης, θα πρέπει να μπορούν να χειριστούν βιντεοκάμερα. Κατά την εφαρμογή αυτό δε χρειάστηκε γιατί δεν έγινε η δραματοποίηση. Ο διδάσκων χρειάζεται να δημιουργήσει εκ των προτέρων μία ιστοσελίδα για το συγκεκριμένο μάθημα στην οποία να αναρτά ο ίδιος τα Φύλλα Εργασίας και οι μαθητές τις απαντήσεις τους και εν γένει το παραγόμενο υλικό. Οι μαθητές στο παρόν σενάριο καλούνται να ενεργήσουν ως ερευνητές και ο διδάσκων ως καθοδηγητής και συνεργάτης τους. Μετά την πρώτη ανάγνωση που πραγματοποιεί ο διδάσκων στην ολομέλεια, οι μαθητές προσεγγίζουν το κείμενο διερευνητικά, «λύνουν» τα δοθέντα προβλήματα με τη βοήθεια ψηφιακών πηγών και συνθέτουν τη δική τους πληροφορία, την οποία μοιράζονται με τους συμμαθητές τους. Στο παρόν σενάριο οι μαθητές καλούνται να γράψουν κείμενο σε δομικά οργανωμένη παράγραφο, αλλά και ομιλία. Ο διδάσκων, λοιπόν, πρέπει να ελέγξει κατά πόσον είναι σε θέση να δομήσουν τα αντίστοιχα κείμενα. Στην παρούσα εφαρμογή οι μαθητές ήταν εξοικειωμένοι τόσο με τους τρόπους ανάπτυξης παραγράφου όσο και με τη σύνταξη μιας επιστολής. Τέλος, η σχολική μονάδα πρέπει να έχει εργαστήριο πληροφορικής με υπολογιστές συνδεδεμένους στο διαδίκτυο, έναν βιντεοπροβολέα και μία ή δύο βιντεοκάμερες.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Το σενάριο στηρίζεται

Παναγιώτα - Κυριακή Μπιτζελέρη: «Η πρεσβεία», Αρχαία Ελληνική Γραμματεία (από μετάφραση), Ομηρικά Έπη: «Ιλιάδα», Β΄ Γυμνασίου, 2014.

Το σενάριο αντλεί

—

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Με το παρόν σενάριο οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες προσεγγίζουν το ιλιαδικό κείμενο ως προς τη δομή, το περιεχόμενο, τα συναισθήματα των ηρώων και τα ιδεολογικά στοιχεία που εντοπίζονται στο συγκεκριμένο απόσπασμα. Στη συνέχεια, καλούνται να επιβεβαιώσουν ή να αντικρούσουν μια άποψη σχετικά με τον ομηρικό ήρωα σε οργανωμένη παράγραφο αξιοποιώντας στοιχεία της έως τώρα έρευνάς τους αλλά και στοιχεία από άλλα σημεία των ομηρικών επών («Ιλιάδα» και «Οδύσσεια»). Στην προσπάθειά τους αυτή αξιοποιούν και τις προτεινόμενες ψηφιακές πηγές. Σε επόμενη φάση, οι μαθητές συντάσσουν μια ομιλία-απάντηση στον ήρωα που προηγουμένως μελέτησαν, σε μια προσπάθεια να κατανοήσουν εις βάθος και να βιώσουν τα συναισθήματα των πρωταγωνιστών. Κατόπιν, γίνεται δραματοποίηση των λόγων στην ολομέλεια και συζητούν αναφορικά με τις αποκλίσεις των λόγων τους από αυτούς των ηρώων, την πειστικότητά τους κ.ά. Με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές στέκονται κριτικά απέναντι στον ήρωα του οποίου τα συναισθήματα και την προσωπικότητα μελέτησαν και βίωσαν, είναι σε θέση να αξιολογήσουν αντικειμενικότερα τη συμπεριφορά του και να προβούν σε μία πλήρη ηθογράφησή του, ενώ παράλληλα αντιλαμβάνονται εναργέστερα τα στοιχεία που συμβάλλουν στην πειστικότητα ενός προφορικού λόγου. Κατά την εφαρμογή του σεναρίου, δεν έγινε βιντεοσκόπηση λόγω της δυσκολίας να συγκεντρωθούν οι έγγραφες άδειες των γονέων.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Από παιδαγωγικής άποψης στο παρόν σενάριο οι μαθητές καλούνται να αναπτύξουν πρωτοβουλίες και να εργαστούν ατομικά και ομαδικά με υπευθυνότητα και με τον διδάσκοντα σε ρόλο συνεργάτη - συντονιστή, προκειμένου να αναζητήσουν τη νέα γνώση, να την επεξεργαστούν και να την αξιοποιήσουν στην πράξη παράγοντας δικό τους υλικό. Ο μαθητής συνεπώς δεν παραμένει παθητικός ακροατής της μαθησιακής διαδικασίας, αλλά αλλάζει ταυτότητα και μετατρέπεται άλλοτε σε δέκτη, άλλοτε σε ερευνητή, άλλοτε σε πομπό και άλλοτε σε δημιουργό της πληροφορίας, αναπτύσσοντας περισσότερα του ενός είδη νοημοσύνης (κατά Gardner, 1983). Το ιλιαδικό κείμενο στο συγκεκριμένο σημείο αποτελεί εξαιρετική ευκαιρία να κατανοήσουν σε βάθος οι μαθητές ταυτόχρονα τόσο την προσωπικότητα και το συναίσθημα του ήρωα, όσο και τις αξίες/ στάσεις της ομηρικής εποχής, και κυρίως να συνειδητοποιήσουν ότι αυτοί οι δύο άξονες αλληλεπιδρούν και συνδιαμορφώνονται. Ως εκ τούτου, το να ηθογραφήσουν έναν ήρωα είναι πολύπλοκη και πολυπαραγοντική διαδικασία και απαιτεί σε βάθος γνώση των συνθηκών και της εποχής του. Οι έννοιες του σωστού και του λάθους, του δίκαιου και του άδικου, επαναπροσδιορίζονται και συχνά είναι υποκειμενικές. Επιπλέον, η ίδια η εκφώνηση ενός λόγου παίζει καθοριστικό ρόλο στην πειστικότητά του και συνεπώς καλλιεργείται η ρητορική δεινότητα.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις πρότυπα, στάσεις ζωής

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές/ μαθήτριες επιδιώκεται:

- Να αντιληφθούν τις αξίες και τα ιδεώδη του ομηρικού ήρωα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Να κατανοήσουν τους παράγοντες που συνθέτουν την προσωπικότητα και επηρεάζουν τα συναισθήματά του και κατ' επέκταση να κατανοήσουν τις αλλαγές στη συμπεριφορά ενός ανθρώπου.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/ μαθήτριες επιδιώκεται:

- Να αντιληφθούν τη δομή ενός πειστικού λόγου και να συντάξουν και οι ίδιοι μία ομιλία.
- Να συντάξουν οργανωμένη δομικά παράγραφο.
- Να εντοπίσουν τα επιχειρήματα σε ένα κείμενο.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/ μαθήτριες επιδιώκεται:

- Να επιβεβαιώσουν ή να αντικρούσουν μια άποψη με επιχειρήματα.
- Να εμπλουτίσουν μια άποψη με στοιχεία που θα βρουν σε άλλα σημεία του ιλαδικού κειμένου. Επομένως, να ερευνήσουν άλλα χωρία ενός διδαγμένου κειμένου αναζητώντας μια διαφορετική πληροφορία σε αυτά.
- Να συναισθανθούν τους ιλαδικούς ήρωες του αποσπάσματος.
- Να βιντεοσκοπήσουν μία ομιλία και κατόπιν να την επεξεργαστούν/ σχολιάσουν.
- Να συγκρίνουν τους λόγους που διάβασαν με αυτούς που δημιούργησαν και να αιτιολογήσουν τις διαφοροποιήσεις.
- Να κατανοήσουν τους παράγοντες εκείνους που κάνουν έναν λόγο πειστικό.

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές/ μαθήτριες επιδιώκεται:

- Να συνεργαστούν σε ομάδες.
- Να πάρουν πρωτοβουλίες ερευνώντας πηγές και προσεγγίζοντας μόνοι τους την νέα γνώση.
- Να οξύνουν την παρατηρητικότητά τους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Να καλλιεργήσουν τις κιναισθητικές τους δεξιότητες μέσω της δραματοποίησης.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Ο λόγος του Οδυσσέα και ο αντίλογος του Αχιλλέα αποτελούν ένα εξαιρετικό παράδειγμα για να διδάξει κανείς την πειθώ στον προφορικό λόγο. Εκτός αυτού όμως, η προσέγγιση και κατανόηση αφενός των αξιών της εποχής και αφετέρου της προσωπικότητας του κάθε ήρωα συμβάλλει στην πληρέστερη σκιαγράφηση του ήθους του. Έτσι, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να κατανοήσουν, να βιώσουν και να κρίνουν τη στάση και συμπεριφορά τόσο του Αχιλλέα όσο και του Οδυσσέα. Τέλος, η δραματοποίηση, η βιντεοσκόπησή της και κατόπιν η παρατήρηση αυτής αυξάνουν το ενδιαφέρον και την κινητοποίηση της πλειοψηφίας των μαθητών.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το απόσπασμα της ραψωδίας [I 225-431](#) της «Ιλιάδας» του Ομήρου, στο οποίο βασίζεται το παρόν σενάριο, συμπεριλαμβάνεται στη διδακτέα ύλη σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών ([ΔΕΠΠΣ - ΑΠΣ](#)). Επιπλέον, το παρόν σενάριο συνδέεται με τους διδακτικούς στόχους της αντίστοιχης ενότητας, όπως διατυπώνονται στο [Βιβλίο του Εκπαιδευτικού](#) (σ. 56-57) και οι οποίοι είναι οι μαθητές:

- Να εκτιμήσουν έμμεσα από τον λόγο του Οδυσσέα, τον ηρωισμό και την αξία του Αχιλλέα.
- Να χαρούν τη ρητορική δεινότητα του Οδυσσέα, παρακολουθώντας τη διάρθρωση του λόγου του, και να διαπιστώσουν μέσα από την απάντηση του Αχιλλέα ότι ο Πηλείδης δεν ήταν μόνο «έργων προηκτήρ», αλλά και «λόγων ῥητήρ».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Να ξαναδούν στο προσκήνιο τον πρωταγωνιστή του έπους και να διαπιστώσουν ότι ο θυμός του, που ρίχνει τη σκιά του σε όλα τα επεισόδια που έχουν παρακολουθήσει μέχρι εδώ, παραμένει αμείωτος.
- Να γνωρίσουν καλύτερα τον Αχιλλέα, να συμπληρώσουν την ηθογράφησή του και να συνειδητοποιήσουν την αποφασιστική σημασία της παρουσίας του στη μάχη.
- Να συζητήσουν σχετικά με τον ρόλο που είχαν στην ομηρική κοινωνία οι αξίες του δικαίου, της τιμής, της αγάπης για τη γυναίκα-σύντροφο, της ειλικρίνειας κτλ.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο παρόν σενάριο οι μαθητές, σύμφωνα και με τον συντάκτη, αναζήτησαν τη γνώση σε ψηφιακές πηγές, επέλεξαν ό,τι χρειαζόνταν και συνέθεσαν το δικό τους πόρισμα, το οποίο παρουσίασαν τεκμηριωμένο στους υπόλοιπους συμμαθητές τους. Επιπλέον, πλοηγήθηκαν σε ηλεκτρονικά βιβλία και επιβεβαίωσαν τα πορίσματά τους αναζητώντας στοιχεία και από άλλα σημεία του ιλιαδικού κειμένου. Είχαν την ευκαιρία να αντλήσουν νέα γνώση από το ψηφιακό σχολικό εγχειρίδιο και να την εφαρμόσουν κατά περίπτωση σε άλλα κείμενα. Τέλος, δραματοποίησαν την ομιλία που συνέταξαν και είχαν τη δυνατότητα να κάνουν παρατηρήσεις σε αυτή αξιολογώντας παράλληλα την πειστικότητά της. Όλο το υλικό τους συλλέχθηκε και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του μαθήματος από τους ίδιους.

Κείμενα

Κείμενα σχολικών εγχειριδίων

Δραματική Ποίηση Γ' Γυμνασίου Ευριπίδη «Ελένη»:

[Β' Επεισόδιο, Σκηνή 4^η](#)

Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας Α' Β' Γ' Γυμνασίου:

[Ηρωικό έπος](#)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ομηρικά Έπη: «Ιλιάδα» Β΄ Γυμνασίου:

[I 225-431: Ο λόγος του Οδυσσέα και ο αντίλογος του Αχιλλέα](#)

[Γ 121-244: Η τειχοσκοπία](#)

[Βιβλίο Εκπαιδευτικού](#)

Ομηρικά Έπη: «Οδύσσεια» Α΄ Γυμνασίου

Υποστηρικτικό/εκπαιδευτικό υλικό

Λογισμικά

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο: [Ομηρικά Έπη Α΄ και Β΄ Γυμνασίου](#). [εφαρμογή υποστηρικτικού υλικού]

Ιστοσελίδες

[«Για την τιμή»](#). Στο Μαρωνίτης, Δ. Ν. & Λ. Πόλκας «Αρχαϊκή Επική Ποίηση: Από την Ιλιάδα στην Οδύσσεια». Αρχαιογνωσία και Αρχαιολογία στη Μέση Εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: ΚΕΕ / ΙΝΣ (Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη) [Ψηφίδες για την Ελληνική Γλώσσα – Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας].

[Οργάνωση του λόγου : Οι τρόποι \(μέθοδοι\) ανάπτυξης μιας παραγράφου](#) [πηγή:

Ιστότοπος του Β. Συμεωνίδη - Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο].:

Διδακτική πορεία / στάδια / φάσεις

Α΄ Φάση

3 διδακτικές περίοδοι

Σύμφωνα και με τις οδηγίες του συντάκτη, ο διδάσκων διαβάζει το απόσπασμα I 225-431 στην ολομέλεια φροντίζοντας για την γλωσσική εξομάλυνσή του, ώστε να είναι πλήρως κατανοητό από τους μαθητές. Κατόπιν, οι μαθητές χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες, και όχι σε ζεύγη, γιατί ο διδάσκων κρίνει ότι με αυτόν τον τρόπο θα καλλιεργηθεί περισσότερο η συνεργασία, αλλά και θα είναι εφικτό χρονικά να παρουσιαστούν όλες οι εργασίες στην ολομέλεια. Οι μαθητές της κάθε ομάδας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανοίγουν στον υπολογιστή τα αντίστοιχα Φύλλα Εργασίας και εργάζονται με βάση τις οδηγίες. Οι δύο ομάδες επεξεργάζονται τον λόγο του Αχιλλέα και οι άλλες δύο τον λόγο του Οδυσσέα. Και οι δύο δουλεύουν παράλληλα με βάση κοινούς άξονες:

- A. Τη δομή του λόγου (χωρισμός ενοτήτων, πλαγιότιτλοι, αξιολόγηση οργάνωσης).
- B. Το περιεχόμενο του λόγου (επιχειρήματα, αξιολόγηση πειστικότητας).
- Γ. Τα ιδεολογικά στοιχεία (αξίες και εντοπισμός χωρίων).
- Δ. Τα συναισθήματα του ήρωα (εντοπισμός χωρίων και δικαιολόγηση συναισθημάτων).

Στη συνέχεια, καλούνται να επιβεβαιώσουν ή να αντικρούσουν με επιχειρήματα μια άποψη που αφορά τον ήρωα, τον λόγο του οποίου ερευνούν, αναπτύσσοντας μία παράγραφο με αιτιολόγηση. Οι ομάδες που ερευνούν τον λόγο του Οδυσσέα ασχολούνται με την άποψη που διατύπωσε ο Αντήνορας στη [Γ 216-223](#) «Ο Οδυσσέας είναι εξαιρετικός ρήτορας» και οι ομάδες που ερευνούν τον λόγο του Αχιλλέα με την άποψη ότι «ο Αχιλλέας μοιάζει βαθιά προσβεβλημένος, πικραμένος και ανυποχώρητος». Όλες οι ομάδες τελικά αποφασίζουν να επιβεβαιώσουν κι όχι να αντικρούσουν τις παραπάνω απόψεις.

Κατόπιν, καλούνται να αναπτύξουν ακόμη μία παράγραφο, αυτή τη φορά με παραδείγματα, ενισχύοντας την προηγούμενη άποψή τους με επιπλέον παραδείγματα που αντλούν από ολόκληρα τα έπη της «Ιλιάδας» και της «Οδύσσειας». Για τη συγκρότηση των απόψεών τους αντλούν υλικό από ποικίλες προτεινόμενες ψηφιακές πηγές. Όλο το υλικό τους αναρτάται στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Η αξιολόγηση αυτής της φάσης βασίζεται στις παραγράφους που συνθέτουν οι μαθητές, τόσο ως προς την πληρότητα και την εγκυρότητα του περιεχομένου όσο και ως προς τη δομή τους. Ο διδάσκων αξιολογεί και τη χρήση των ψηφιακών πηγών. Ειδικότερα, κατά την εφαρμογή, αξιολογείται το κατά πόσον τα κείμενα των ομάδων περιλαμβάνουν πράγματι αρκετές πληροφορίες από τις προτεινόμενες ψηφιακές πηγές.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Β' Φάση

2 διδακτικές περιόδους.

Στη φάση αυτή οι μαθητές παραμένουν χωρισμένοι στις ομάδες της Α' Φάσης. Οι ομάδες που κατά την προηγούμενη φάση δούλεψαν τον λόγο του «Αχιλλέα» μελετούν τις εργασίες της προηγούμενης φάσης των ομάδων που μελέτησαν τον Οδυσσέα, προκειμένου να κατανοήσουν την ψυχοσύνθεση και τα επιχειρήματα και του άλλου ήρωα. Αντίστοιχα, οι ομάδες «Οδυσσέας» μελετούν τις εργασίες των ομάδων που προσέγγισαν τον Αχιλλέα. Κατόπιν, με την ιδιότητα του προσώπου που εκπροσωπούν καλούνται να συνθέσουν μια ομιλία - απάντηση στον συνομιλητή του. Οι ομάδες «Αχιλλέας» απευθύνονται στον Οδυσσέα και οι ομάδες «Οδυσσέας» στον Αχιλλέα. Υπενθυμίζεται στους μαθητές ότι θα πρέπει να ακολουθήσουν τους κανόνες του επικοινωνιακού πλαισίου μιας ομιλίας και ότι μιλούν ως ομηρικοί ήρωες! Εφόσον οι μαθητές δουλεύουν σε ομάδες και όχι σε ζεύγη, δε χρειάζεται να επιλέξουν την ομιλία που τους εκπροσωπεί. Αναρτούν, λοιπόν, απευθείας τους λόγους τους στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Η εκφώνηση των λόγων και η αξιολόγηση της πειστικότητάς τους γίνεται στην επόμενη φάση. Οι λόγοι δεν βιντεοσκοποούνται, καθώς δεν συγκεντρώθηκαν έγκαιρα οι εγκρίσεις των γονέων που απαιτούνται.

Η αξιολόγηση στη φάση αυτή στηρίζεται στις ομιλίες που συνθέτουν οι μαθητές (περιεχόμενο και μορφή λόγου).

Γ' Φάση

2 διδακτικές περιόδους.

Σε ολομέλεια τώρα εκφωνούνται οι τέσσερις ομιλίες και όλοι μαζί οι μαθητές καλούνται να συζητήσουν με βάση τους εξής άξονες:

1. Σε ποια σημεία διαφοροποιούνται οι λόγοι οι δικοί τους από τους λόγους των πραγματικών ηρώων του Ομήρου και γιατί;

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Ποιος λόγος θεωρείται κατά τη γνώμη τους πειστικότερος και πιο ρεαλιστικός και γιατί;
3. Ποια είναι εν τέλει τα συμπεράσματά τους για τον χαρακτήρα και των δύο ηρώων; Άλλαξαν οι αρχικές τους κρίσεις και, αν ναι, γιατί;
4. Κρίνεται αναμενόμενη η εμφάνιση των δύο ηρώων με βάση τα όσα ξέρουμε έως τώρα για αυτούς (από την ραψωδία Α για τον Αχιλλέα και τη Γ για τον Οδυσσέα);

Ο διδάσκων διευκολύνει τη συζήτηση και σημειώνει τις βασικές παρατηρήσεις που γίνονται στον πίνακα, για να αποφεύγονται οι επαναλήψεις και να αναδειχθούν τα κύρια σημεία. Η Γ΄ Φάση διεξάγεται εξολοκλήρου προφορικά.

Η αξιολόγηση της φάσης αυτής είναι διαμορφωτική και καθορίζεται από τη συμμετοχή των μαθητών στο διάλογο και τις απόψεις που διατυπώνουν.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλα Εργασίας Α΄ Φάσης (3 διδακτικές περιόδους)

Ομάδες 1, 2

- Να μελετήσετε το λόγο του [Οδυσσέα](#) και να ερευνήσετε τα εξής θέματα:
 1. Τη δομή του λόγου του. Χωρίστε τον λόγο σε μικρότερες ενότητες με θεματικά κριτήρια και δώστε πλαγιότιτλους στην καθεμία. Πώς αξιολογείτε την οργάνωσή του;
 2. Το περιεχόμενο του λόγου του. Ποια είναι τα επιχειρήματα που χρησιμοποιεί για να μεταπείσει τον Αχιλλέα; Πώς αξιολογείτε την πειστικότητά τους;
 3. Τις αξίες που προβάλλονται από τα λεγόμενά του. Ποιες αξίες του ομηρικού ανθρώπου τονίζονται στο συγκεκριμένο απόσπασμα; Να εντοπίσετε και τα αντίστοιχα χωρία.
 4. Τα συναισθήματα του ήρωα. Πώς νιώθει ο Οδυσσέας και γιατί; Να εντοπίσετε και τα αντίστοιχα χωρία στον λόγο του που τεκμηριώνουν τις απαντήσεις σας.
- Ο Αντήνορας στη [Γ 216-223](#) εγκωμιάζε τη ρητορική δεινότητα του ήρωα. Επιβεβαιώστε ή αντικρούστε με επιχειρήματα την παραπάνω άποψη με βάση τα στοιχεία που συλλέξατε παραπάνω, συντάσσοντας μία εκτεταμένη **παράγραφο** και αναπτύσσοντάς τη με αιτιολόγηση.
- Συνεχίστε την έρευνά σας στο κείμενο της [«Οδύσσειας»](#) και εντοπίστε επιπλέον στοιχεία/ σημεία που επιβεβαιώνουν την άποψή σας. Αναπτύξτε την απάντησή σας σε **μία ακόμη παράγραφο** με παραδείγματα.

Στην έρευνά σας συμβουλευτείτε και τους παρακάτω συνδέσμους:

- [Οργάνωση του λόγου : Οι τρόποι \(μέθοδοι\) ανάπτυξης μιας παραγράφου](#) (για την ανάπτυξη των παραγράφων).

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- [Ηρωικό Ιδεώδες](#).
- [Ηρωικό έπος](#) (για τις αξίες της «Ιλιάδας» και της «Οδύσσειας»).
- [«Για την τιμή»](#)
- Ευριπίδη «Ελένη»: [Β΄ Επεισόδιο, Σκηνή 4^η Εμβάθυνση](#) (για την αξιολόγηση του επιχειρήματος)
- Τελειώνοντας, μην ξεχάσετε να αναρτήσετε το υλικό σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ομάδες 3, 4

- Να μελετήσετε τον λόγο του [Αχιλλέα](#) και να ερευνήσετε τα εξής θέματα:
 1. Τη δομή του λόγου του. Χωρίστε τον λόγο σε μικρότερες ενότητες με θεματικά κριτήρια και δώστε πλαγιότιτλους στην καθεμία. Πώς αξιολογείτε την οργάνωσή του;
 2. Το περιεχόμενο του λόγου του. Ποια είναι τα επιχειρήματα που χρησιμοποιεί για να αιτιολογήσει τη στάση του; Πώς αξιολογείτε την πειστικότητά τους;
 3. Τις αξίες που προβάλλονται από τα λεγόμενά του. Ποιες αξίες του ομηρικού ανθρώπου τονίζονται στο συγκεκριμένο απόσπασμα; Να εντοπίσετε και τα αντίστοιχα χωρία.
 4. Τα συναισθήματα του ήρωα. Πώς νιώθει ο Αχιλλέας και γιατί; Αλλάζει καθόλου στάση στην πορεία του λόγου του; Να εντοπίσετε και τα αντίστοιχα χωρία στον λόγο του που τεκμηριώνουν τις απαντήσεις σας.
- Ο Αχιλλέας μοιάζει βαθιά προσβεβλημένος, πικραμένος και ανυποχώρητος. Επιβεβαιώστε ή αντικρούστε με επιχειρήματα την παραπάνω άποψη με βάση τα στοιχεία που συλλέξατε παραπάνω, συντάσσοντας μία εκτεταμένη **παράγραφο** και αναπτύσσοντάς τη με αιτιολόγηση.
- Συνεχίστε την έρευνά σας στο κείμενο της [«Ιλιάδας»](#) και εντοπίστε επιπλέον στοιχεία/ σημεία στα αποσπάσματα που έχετε ως τώρα μελετήσει, τα οποία να επιβεβαιώνουν τις απόψεις σας για τον ομηρικό ήρωα. Αναπτύξτε την απάντησή σας σε **μία ακόμη παράγραφο** με παραδείγματα.

Στην έρευνά σας συμβουλευτείτε και τους παρακάτω συνδέσμους:

- [Οργάνωση του λόγου : Οι τρόποι \(μέθοδοι\) ανάπτυξης μιας παραγράφου](#) (για την ανάπτυξη των παραγράφων).
- [Ηρωικό Ιδεώδες.](#)
- [Ηρωικό έπος](#) (για τις αξίες της «Ιλιάδας» και της «Οδύσσειας»).

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- [«Για την τιμή»](#)
- Ευριπίδη «Ελένη»: [Β΄ Επεισόδιο, Σκηνή 4^η Εμβάθυνση](#) (για την αξιολόγηση του επιχειρήματος)
- Τελειώνοντας, μην ξεχάσετε να αναρτήσετε το υλικό σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Φύλλο Εργασίας Β΄ Φάσης (2 διδακτικές περιόδοι)

Αχιλλέας

Αφού διαβάσετε τις παραγράφους των Ομάδων 1, 2 από τις δραστηριότητες της Α΄ Φάσης, να συντάξετε μία **ομιλία-απάντηση** στον Οδυσσέα. Είναι η στιγμή να γίνετε Αχιλλέας, να κατανοήσετε την προσωπικότητα και τα συναισθήματά του αλλά και τις αξίες της ομηρικής εποχής και να προσπαθήσετε να απαντήσετε εσείς στον Οδυσσέα. Μην ξεχάσετε ότι θα δημιουργήσετε μία ομιλία και συνεπώς πρέπει να επεξεργαστείτε τον λόγο σας, ώστε να ακολουθεί τους κανόνες του συγκεκριμένου επικοινωνιακού πλαισίου. Τελειώνοντας να αναρτήσετε το λόγο σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος..

Οδυσσέας

Αφού διαβάσετε τις παραγράφους των Ομάδων 3, 4 από τις δραστηριότητες της Α΄ Φάσης, να συντάξετε μία **ομιλία** απευθυνόμενοι στον Αχιλλέα. Είναι η στιγμή να γίνετε Οδυσσέας, να κατανοήσετε την προσωπικότητα και τα συναισθήματά του αλλά και τις αξίες της ομηρικής εποχής και να προσπαθήσετε να απευθυνθείτε εσείς στον Αχιλλέα. Μην ξεχάσετε ότι θα δημιουργήσετε μία ομιλία και συνεπώς πρέπει να επεξεργαστείτε το λόγο σας, ώστε να ακολουθεί τους κανόνες του συγκεκριμένου επικοινωνιακού πλαισίου. Τελειώνοντας να αναρτήσετε το λόγο σας στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Κοινό Φύλλο Εργασίας Γ΄ Φάσης(2 διδακτικές περιόδοι)

Επιλέξτε τον εκπρόσωπο της ομάδας σας προκειμένου να εκφωνήσει την ομιλία στην ολομέλεια. Παρακολουθείστε τώρα όλοι μαζί τις ομιλίες και απαντήστε πτοφορικά στις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Σε ποια σημεία διαφοροποιούνται οι λόγοι των συμμαθητών σας από τους πρωτότυπους;
2. Ποιους θεωρείτε ποιο πειστικούς και ρεαλιστικούς και γιατί;
3. Να καταγράψετε τα συμπεράσματά σας για το χαρακτήρα των δύο ηρώων. Άλλαξαν οι αρχικές σας κρίσεις και γιατί;
4. Κρίνετε αναμενόμενη την εμφάνιση των δύο ηρώων με βάση τα όσα ξέρουμε για αυτούς (από την Α ραψωδία για τον Αχιλλέα και την Γ ραψωδία για τον Οδυσσέα);

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Οι εκφωνημένες ομιλίες θα μπορούσαν να δουλευτούν εκ νέου κατά ζεύγη, ώστε να συμμετάσχουν όλοι οι μαθητές και να αναπτύξουν τις απαιτούμενες δεξιότητες για την εκφώνηση ενός λόγου. Θα μπορούσε να διοργανωθεί και αγώνας λόγων σε επίπεδο τμήματος ή/ και σχολείου. Το συγκεκριμένο χωρίο του ιλιαδικού κειμένου θα μπορούσε να αξιοποιηθεί και από ομίλους ρητορικής που ενδεχομένως υπάρχουν στο σχολείο. Ενώ παράλληλα το Πρόγραμμα Αγωγής Υγείας θα ήταν ενδιαφέρον να εστιάσει στα συναισθήματα, στην έκφραση και στη διαχείρισή τους.

Κατά την εφαρμογή δεν πραγματοποιήθηκε κάποια από τις παραπάνω προτεινόμενες εκδοχές.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο εφαρμόστηκε σύμφωνα με τις οδηγίες του συντάκτη χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες ή απρόοπτα και εντός του προβλεπόμενου χρονικού προγραμματισμού. Οι μαθητές χάρηκαν ιδιαίτερα τη διαδικασία, και κυρίως την εκφώνηση και αξιολόγηση των ομιλιών. Όπως πρότεινε ο συντάκτης του σεναρίου, οι μαθητές δεν έλαβαν κατευθύνσεις για την εκφώνηση των ομιλιών. Ως εκ τούτου οι λόγοι ήταν αυθόρμητοι και ορισμένες φορές επικράτησε και το χιούμορ. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εκφωνητές προσπαθούσαν να ενσωματώσουν τα δυνατά σημεία της υπόδυσης των προηγούμενων εκφωνητών, με αποτέλεσμα οι λόγοι σε επίπεδο ερμηνείας να βελτιώνονται όσο προχωρούσε η διαδικασία. Η συζήτηση για την πειστικότητα των λόγων και την ανάδειξη του πιο αποτελεσματικού ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα, με συμμετοχή όλων των μαθητών και με ιδιαίτερα εύστοχα σχόλια και παρατηρήσεις. Και σε επίπεδο περιεχομένου βέβαια, οι μαθητές πήραν πρωτοβουλίες και άλλαξαν ορισμένα σημεία των λόγων. Για παράδειγμα, ο Οδυσσέας τους πήρε θέση υπέρ του Αχιλλέα και ζήτησε και ο ίδιος συγγνώμη και ο Αχιλλέας τους έθεσε ξεκάθαρα τους

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

όρους της επιστροφής του. Μία ομάδα μάλιστα επέλεξε να συντάξει την ομιλία της σε έμμετρο λόγο, ακολουθώντας το πρότυπο του ίδιου του ιλιαδικού κειμένου!

Αξίζει να σημειωθεί ότι η εργασία σε ομάδες – αντί σε ζεύγη – ενίσχυσε τη συνεργασία των μαθητών, απλοποίησε τη διαδικασία και έδωσε την ευκαιρία να ακουστούν όλες οι ομιλίες και όχι μόνο οι επιλεγμένες. Αυτό άρεσε ιδιαίτερα στους μαθητές. Τέλος, η βιντεοσκόπηση δεν έγινε, καθώς δεν συγκεντρώθηκαν όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις γονέων, αλλά αυτό δεν επηρέασε την όλη διαδικασία.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Cope, B. & M. Kalantzis. (eds) (2000). *Multiliteracies. Literacy Learning and the Design of Social Futures*. London: Routledge

Gardner, H. 1983. *Frames of mind: The Theory of Multiple Intelligences*. New York: Basic Books.

Kalantzis, M. & B. Cope 2008. *Νέα Μάθηση. Μετασχηματιστικοί Σχεδιασμοί για την Παιδαγωγική και την Αξιολόγηση*.

<http://neamathisi.com/learning-by-design/>

[20/04/2014]

Κουτσογιάννης, Δ. 2007. *Πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού νέων εφηβικής ηλικίας και (γλωσσική) εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/ict/teens/index.html

[20/04/2014]

Τσάφος, Β. 2004. *Η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας και Γλώσσας. Για μια εναλλακτική μαθητεία στον αρχαίο κόσμο*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Vygotsky, L. S. 1978. *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge MA: Harvard University Press.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Wace, A & Fr. Stubbings.(eds). 1984. *Όμηρος: A Companion to Homer [I]*. Μτφρ. Γ.
Γιατρομανωλάκης, Ι. Ζαμάρου, Α. Κατσούρης,. Αθήνα: εκδ. Καρδαμίτσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ